

Rokasgrāmata

Elektrisko un elektronisko iekārtu identificēšana atbilstoši vides normatīvajiem aktiem

Projekts: Valsts informācijas sistēmas “Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs” funkcionalitātes pilnveidošana

Projekta reģistrācijas numurs: 1-08/48/2020

LETERA.

Latvijas Elektrotehnikas
un elektronikas
rūpniecības asociācija

Rīga, 2021

Rokasgrāmata aktualizēta 2024. gadā

Saturs

IEVADS	3
1. ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU DEFINĪCIJA UN IDENTIFIKĀCIJA UZŅĒMUMĀ	4
1.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu definīcija	4
1.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu identifikācija uzņēmumā	6
2. ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU KATEGORIJAS UN TO IZMĒRA NOTEIKŠANA	12
2.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas	12
2.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu izmēra noteikšana	20
3. ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU SVARA NOTEIKŠANA, SVARA UN VEIDA PAMATOJUMA DOKUMENTI	22
3.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšanas metodes	22
3.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu svara un veida pamatojuma dokumenti	24
4. ELEKTRISKĀS UN ELEKTRONISKĀS IEKĀRTĀS IETILPSTOŠO AKUMULATORU UN BATERIJU IDENTIFIKĀCIJA, UZSKAITES KĀRTĪBA UN SVARA UN VEIDA PAMATOJUMA DOKUMENTI	31
4.1. Bateriju un akumulatoru definīcija	31
4.2. Elektriskās un elektroniskās iekārtās ietilpstoto akumulatoru un bateriju identifikācija, uzskaitē un svara un veida pamatojuma dokumenti	33
5. IEKĀRTAS, KURAS NEUZSKATA PAR ELEKTRISKAJĀM UN ELEKTRONISKAJĀM IEKĀRTĀM	36
6. GADĪJUMI, KAD NAV JĀMAKSĀ NODOKLIS PAR ELEKTRISKAJĀM UN ELEKTRONISKAJĀM IEKĀRTĀM	40
7. NOSLĒGUMS	42
Pielikums	43

Ievads

Rokasgrāmatā “Elektrisko un elektronisko iekārtu identificēšana atbilstoši vides normatīvajiem aktiem” tiek apskatītas normatīvo aktu prasības un sniegti praktiski piemēri, lai atvieglotu elektrisko un elektronisko iekārtu identificēšanu un uzskaiti gan kā dabas resursu nodokļa objektu, gan kā iekārtu, attiecībā uz kurām tiek piemērots ražotāja atbildības princips. Ražotāju atbildības princips nosaka, ka elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājiem ir jānodrošina (jāfinansē) šo iekārtu atkritumu savākšana, pieņemšana, apstrāde, atkārtota izmantošana, pārstrāde, reģenerācija un apglabāšana videi nekaitīgā veidā.

Rokasgrāmata ir sagatavota, sadarbojoties Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācijai (LETERA) un Valsts vides dienestam.

1. Elektrisko un elektronisko iekārtu definīcija un identifikācija uzņēmumā

1.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu definīcija

“Dabas resursu nodokļa likuma” 4.pantā ir noteikts, kādi ir ar dabas resursu nodokli apliekamie objekti un nodokļa likmes. Likums paredz, ka ar dabas resursu nodokli apliekams objekts ir videi kaitīgas preces. Videi kaitīgo preču definīcija ir norādīta “Dabas resursu nodokļa likuma” 1.panta 8.daļā:

Videi kaitīgās preces - preces, kuru ražošanai vai izplatīšanai noteikti ierobežojumi vai kuru atkritumu apsaimniekošanai tiek noteiktas īpašas prasības, ja tās savā aprites ciklā negatīvi ietekmē vai var ietekmēt vidi, cilvēka dzīvību vai veselību.

Videi kaitīgo preču veidi ir uzskaņoti “Dabas resursu nodokļa likuma” 6.pielikumā:

Elektriskie akumulatori un galvaniskie strāvas avoti (arī tādi, kas iestrādāti ierīcēs un transportlīdzekļos):

- elektriskie akumulatori, svina
 - elektriskie akumulatori, Ni-Cd un Fe-Ni
 - galvaniskie elementi un galvaniskās baterijas
 - elektriskie akumulatori fotoelementu panelu saražotās strāvas uzkrāšanai
 - citi elektriskie akumulatori
 - akumulatori vai baterijas, kas paredzētas ceļu satiksмē izmantojamu elektroautomobiļu vai hibrīdautomobiļu vilces nodrošināšanai
-

Elektriskās un elektroniskās iekārtas

Saskaņā ar “Dabas resursu nodokļa likuma” 6.pielikumu **par videi kaitīgām precēm** uzskaņata arī elektriskās un elektroniskās iekārtas.

Elektrisko un elektronisko iekārtu definīcija ir sniegta “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 1.panta 22.daļā:

Elektriskās un elektroniskās iekārtas ir tādas iekārtas, ko darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku un iekārtas elektriskās strāvas un elektromagnētiskā lauka ģenerēšanai, piegādei un mērīšanai, kas konstruētas izmantošanai ar spriegumu, kurš nepārsniedz 1000 voltus maiņstrāvai un 1500 voltus līdzstrāvai, kas atbilst MK noteiktajām kategorijām.

! Vēršam uzmanību, ka par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām uzskata iekārtas, kas atbilst iepriekš minētajai definīcijai, neatkarīgi no iekārtas darbībai izmantotā strāvas avota: elektrotīkls, baterijas vai akumulatori, saules vai vēja enerģija.

Elektriskās un elektroniskās iekārtas dabas resursu nodokļa aprēķina vajadzībām un atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanai uzskaita un identificē elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs.

Saskaņā ar “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 1.panta 26.daļu **elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs ir jebkura persona**, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma atbilstoši normatīvajiem aktiem par distances līgumu:

- a) savas saimnieciskās darbības ietvaros izgatavo elektriskās un elektroniskās iekārtas ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi vai uzdod konstruēt vai izgatavot elektriskās un elektroniskās iekārtas un pārdod tās ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi Latvijas teritorijā,
- b) izmantojot savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi, savas saimnieciskās darbības ietvaros Latvijas teritorijā pārdod iekārtas, ko ražojušas citas personas, izņemot gadījumus, kad uz iekārtas ir arī izgatavotāja nosaukums (firma) vai preču zīme,
- c) savas saimnieciskās darbības ietvaros pirmo reizi Latvijas tirgū dara pieejamas elektriskās un elektroniskās iekārtas no trešās valsts vai no citas Eiropas Savienības dalībvalsts, par samaksu vai bez samaksas piegādājot tās izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai,
- d) veic savu saimniecisko darbību citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī un, izmantojot distances līgumu, pārdod Latvijā elektriskās un elektroniskās iekārtas tieši mājsaimniecībām vai tādiem lietotājiem, kas nav mājsaimniecības.

! Vēršam uzmanību, ka par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju neuzskata personu, kas veic savu saimniecisko darbību Latvijā un pārdod vai izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai Latvijas tirgū pirktais iekārtas.

1.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu identifikācija uzņēmumā

Lai uzņēmums varētu identificēt elektriskās un elektroniskās iekārtas, tam ir jāpārliecinās, ka:

1) iekārtā atbilst Atkritumu apsaimniekošanas likumā minētajai definīcijai

Piemērs: Uzņēmums ieved un realizē Latvijas Republikas teritorijā divas dažādas vienāda nosaukuma un funkcionalitātes preces – rokas pulpsteņus:

- *Kvarca pulpstenis, kas darbojas ar baterijām;*
- *Mehāniskais pulpstenis.*

Kvarca rokas pulpstenis ir elektriskā un elektroniskā iekārta, bet mehāniskais rokas pulpstenis neatbilst definīcijai un līdz ar to nav elektriskā un elektroniskā iekārta.

Nosakot vai konkrētā prece ir elektriskā un elektroniskā iekārta, ir jāpievērš uzmanība tās pamatfunkcijai. Lai elektriskā un elektroniskā iekārta darbotos pareizi un izpildītu savu pamatfunkciju, tai kā primārā enerģija ir nepieciešama elektriskā strāva vai elektromagnētiskais lauks. Elektriskā un elektroniskā iekārta nevar veikt savu pamatfunkciju, ja elektriskā strāva vai elektromagnētiskais lauks ir izslēgts.

Piemērs: Veļas mazgājamā mašīna darbojas ar elektrisko strāvu un bez elektrības padeves tās pamatfunkciju izmazgāt veļu nav iespējams nodrošināt, bet mēbeles, kurās ir iemontēts dekoratīvais apgaismojums, savu pamatfunkciju bez apgaismojuma veic.

Ja prece var veikt savu pamatfunkciju bez elektrības padeves, tā neatbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas definīcijai.

Piemērs: Apavi, kuriem pie zoles ir LED gaismas virtene, kas iedegas staigājot - apavu pamatfunkcija nav gaismas radīšana, līdz ar to apavus neklasificē, kā elektrisko un elektronisko iekārtu.

Ja elektriskā strāva vai elektromagnētiskais lauks tiek izmantots tikai iekārtas atbalsta vai vadības funkcijām un nav nepieciešams iekārtas pamatfunkcijas izpildei, tad arī šādā gadījumā tā nav elektriskā un elektroniskā iekārta.

Piemērs: Sadzīves gāzes plīts ar elektrisko aizdedzi vai taimeri - tās pamatfunkcijas veikšanai galvenais energijas avots ir gāze, bet elektrība ir nepieciešama tikai aizdedzes vai taimera darbībai. Tā kā gāzes plīts var darboties un veikt savu pamatfunkciju arī bez elektrības, tad tā nav elektriskā un elektroniskā iekārta. Savukārt, elektriskā vai arī gāzes plīts ar elektrisko cepeškrāsns (cepeškrāsns bez elektrības padeves nedarbojas) savu pamatfunkciju bez elektrības nevar izpildīt, tādēļ tās ir elektriskās un elektroniskās iekārtas.

Tātad elektriskās un elektroniskās iekārtas ir iekārtas, kuras darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku vai kas paredzētas elektriskās strāvas un elektromagnētiskā lauka ģenerēšanai, piegādei un mērišanai un kurām elektriskā strāva vai elektromagnētiskais lauks ir nepieciešams, lai pildītu savu pamatfunkciju.

2) iekārta darbojas no sadzīves elektrotīkla (no kontaktligzdas (rozetes)) vai arī ar akumulatoru, vai bateriju

Piemērs: Vadi un kabelji, kurus izmanto elektriskās strāvas un magnētiskā lauka pārvadīšanai, atbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas definīcijai. Savukārt, vadus un kabeļus, kuriem nav kontaktdakšas un tos tāpēc nav iespējams pareizi pieslēgt strāvai vai elektromagnētiskajiem laukam, neuzskata par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām.

Piemērs: Uzņēmums ieved un realizē Latvijas Republikas teritorijā gāzes un malkas apkures katlus:

- Gāzes katls – katls darbojas, saredzinot gāzi, lai sasildītu ūdeni apkures sistēmā. Katla vadībai un gāzes saredzināšanai (degļu darbināšanai un regulēšanai) ir nepieciešama elektriskās strāvas padeve – pieslēgums sadzīves elektrotīklam, bez kuras katls nespēj darboties. Tādēļ, neskatoties, ka tas ir gāzes katls, tā ir elektriskā un elektroniskā iekārta;*
- Malkas katls – katls darbojas, saredzinot malku, lai sasildītu ūdeni apkures sistēmā. Katls ir pieslēgts sadzīves elektrotīklam un elektroniskā komponente nodrošina katla vadību, bez kuras katla darbība nav iespējama. Tādēļ, neskatoties, ka malkas saredzināšana notiek bez elektrības padeves, tā ir elektriskā un elektroniskā iekārta.*

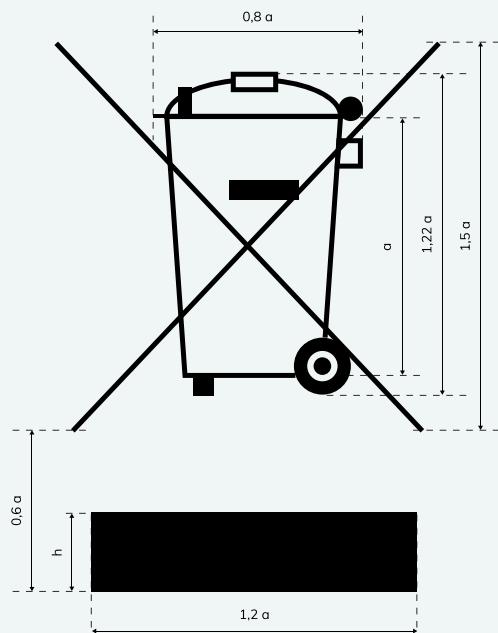
! Vēršam uzmanību, ka ne visas iekārtas un preces, kas pieslēgtas sadzīves elektrotīklam un darbojas ar elektrisko strāvu vai kas paredzētas elektriskās strāvas un elektromagnētiskā lauka ģenerēšanai, piegādei un mērišanai atbilst definīcijai.

Piemērs: Drošinātājs nav elektriskā un elektroniskā iekārta, jo tas neveic ne elektriskās strāvas, ne elektromagnētiskā lauka ģenerēšanu, piegādi vai mērišanu.

3) iekārta ir markēta ar speciālu simbolu

2014.gada 8.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.388 “Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un markēšanas prasības un šo iekārtu

atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.388) nosaka, ka elektriskām un elektroniskām iekārtām ir jābūt markētām ar speciālu simbolu, kas apzīmē prasību savākt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus atsevišķi no citiem atkritumiem. Simbols, tā izmēri (augstums, platums) noteikts MK noteikumu Nr.388 3.pielikumā.

Elektrisko un elektronisko iekārtu markējuma simbols

Apzīmējumi:
a – augstums;
h - platums

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām markējumam ir jābūt izvietotam uz iekārtas redzamā vietā. Tam jābūt viegli salasāmam un neizdzēšamam. Ja iekārtu tās izmēra vai funkciju dēļ nav iespējams markēt, markējumu izvieto uz iekārtas iepakojuma, garantijas talona un norāda lietošanas instrukcijā.

! *Vēršam uzmanību, ja markējuma nav, bet iekārta atbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas definīcijai, dabas resursu nodoklis par šo iekārtu ir jāaprēķina un ir jāveic iekārtas apsaimniekošana, kā arī elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājam ir jānodrošina iekārtas markēšana pirms tās laišanas tirgū.*

Piemērs: Siltumsūknis - parasti tos nemarķē, jo tie ir ēkas inženiertehnisko sistēmu neatņemama sastāvdaļa, kas ir pievienota elektrotīklam un apkures sistēmai. Taču, tā kā pastāv iespēja pašu siltumsūknji atvienot no tīkliem un pārvietot uz citu vietu, siltumsūknis tomēr ir elektriskā un elektroniskā iekārta.

4) iekārta atbilst 2014.gada 8.jūlijā Ministru kabineta noteikumos Nr.388 “Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība” noteiktajām kategorijām

Lai noteiktu vai prece ir elektriskā un elektroniskā iekārta, ir jāpārliecinās, vai tā atbilst vienai no sešām elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijām (kategoriju uzskaitījumu un iekārtu dalījumu pa kategorijām skatīt 2.nodaļā – “Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un to izmēra noteikšana”).

Piemērs: Mēbeles, kurās ir iebūvēts dekoratīvais apgaismojums, nav minētas MK noteikumos Nr.388 noteiktajās kategorijās un līdz ar to tās nav uzskatāmas par elektrisko un elektronisko iekārtu.

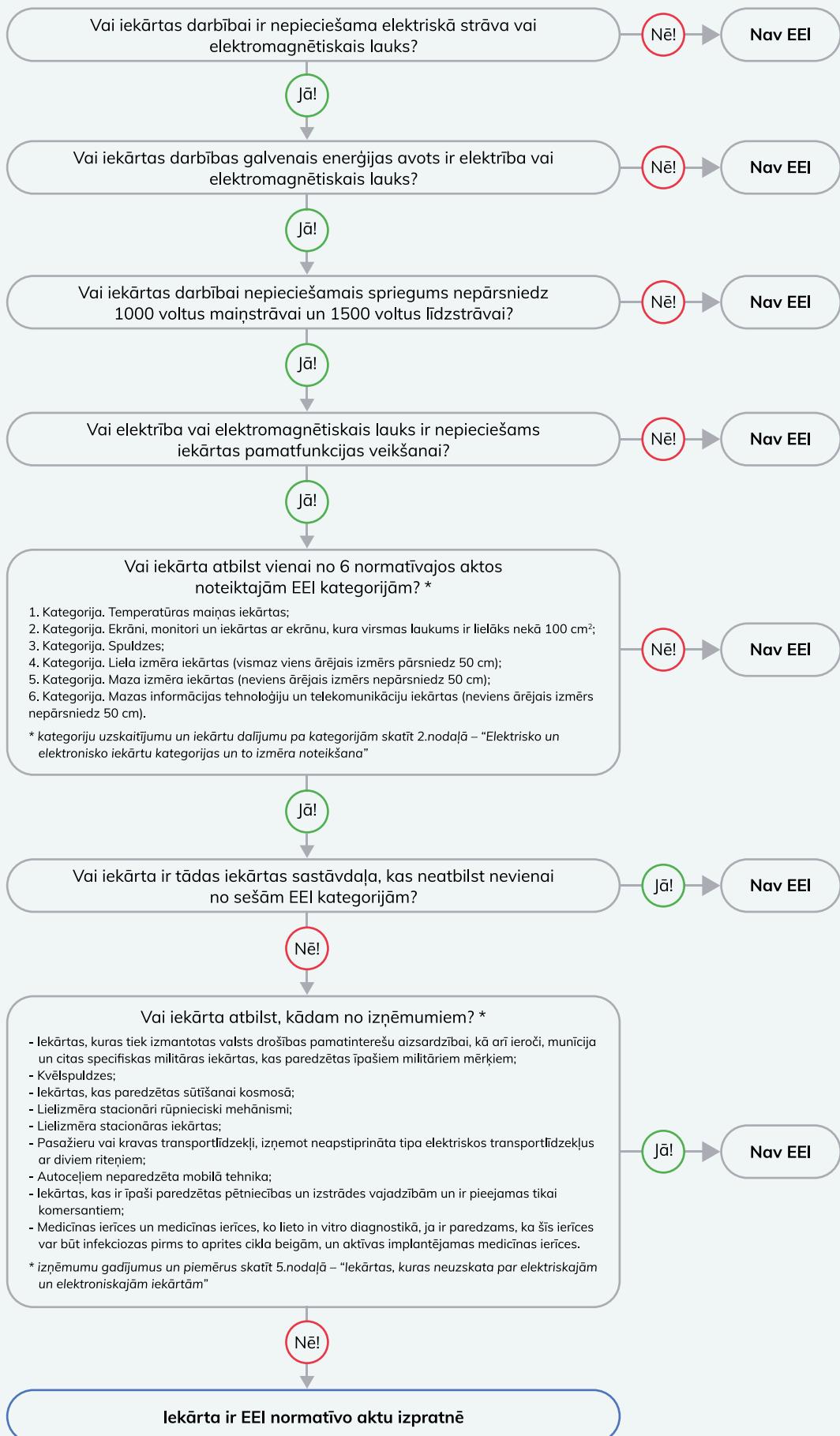
5) iekārta var funkcionēt kā atsevišķa, pilnvērtīga iekārta

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 4.jūlijā Direktīvas 2012/19/ES “Par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)” skaidrojumu elektrisko un elektronisko iekārtu komponentes (sastāvdaļas) aptver virkni priekšmetus, kurus saliekot kopā, tie viedo elektrisko un elektronisko iekārtu un veicina tās pareizu darbošanos. Komponentes, kas laistas tirgū atsevišķi, lai tās izmantotu ražošanai un/vai remontam, nav elektriskās un elektroniskās iekārtas, ja vien tām pašām nav neatkarīgu funkciju. Komponentes nav elektriskās un elektroniskās iekārtas, jo tās faktiski nav funkcionēt spējīgas kā patstāvīgas iekārtas.

Piemērs: Elektriskās un elektroniskās iekārtu rezerves daļas vai komponentes, kas nevar funkcionēt kā atsevišķas, pilnvērtīgas iekārtas, nav klasificējamas kā elektriskās un elektroniskās iekārtas. Piemēram, datoru pamatplates, operatīvās atmiņas un veļas mašīnas spirāles nevar funkcionēt kā atsevišķas, pilnvērtīgas iekārtas, līdz ar to tās nav elektriskās un elektroniskās iekārtas.

Elektrisko un elektronisko iekārtu rezerves daļas, kuras piegādā garantijas laikā un pēcgarantijas apkopei un kas atvieglo elektrisko un elektronisko iekārtu remontu visā ekspluatācijas laikā, nav elektriskās un elektroniskās iekārtas. Tās neapliek arī ar dabas resursu nodokli, jo ir paredzētas, lai pagarinātu iekārtu mūžu un nodrošinātu to precizitāti, piemēram, veicot atkārtotu kalibrēšanu.

Elektrisko un elektronisko iekārtu (EEI) identifikācija

! Vēršam uzmanību, ka ir izņēmums - pašmontāžas komplekts. Pašmontāžas komplekts sastāv no komponentēm, kuras samontējot var tikt izveidota elektriskā un elektroniskā iekārta.

Šādi samontējama elektriskā un elektroniskā iekārta ir dabas resursu nodokļa objekts, neskatoties uz to, ka tā ir pārdota kā pašmontāžas komplekts.

Piemērs: Pašrocīgi samontējams vai saliekams elektriskais helikopters, kas darbojas ar tālvadības funkciju un kas piegādes dokumentos norādīts kā montāžas komplekts, ir elektriskā un elektroniskā iekārta.

Papildus iepriekš minētajam, lai vieglāk un ātrāk varētu identificēt elektriskās un elektroniskās iekārtas, var izmantot preču Kombinētās nomenklatūras kodus.

Lielākajai daļai elektrisko un elektronisko iekārtu Kombinētās nomenklatūras kodi sākas ar cipariem 8 vai 9. Kodus var atrast piegādātāja dokumentos vai uzņēmuma sastādītajās "Intrastat" atskaitēs Centrālajai statistikas pārvaldei. Intrastat pārskata veidlapās preces norāda atbilstoši šo preču Kombinētās nomenklatūras astoņu zīmju kodam.

*Piemērs: Elektrisko un elektronisko iekārtu Kombinētās nomenklatūras kodi:
84221100 - trauku mazgājamā mašīna mājsaimniecības vajadzībām;
84182159 - iebūvējams kompresijas tipa mājsaimniecības ledusskapis;
91059900 - pulkstenis;
90271010 - elektroniskais gāzu vai dūmu analizators.*

! Vēršam uzmanību - Kombinētās nomenklatūras kods nevar būt vienīgais identifikatoris, jo zem viena koda var būt elektriskā un elektroniskā iekārta un var arī nebūt.

*Piemērs: 82083000 – nazis – "no parastajiem metāliem izgatavoti naži un asmeņi virtuves ierīcēm vai pārtikas rūpniecības iekārtām".
Elektriskajam nazim un metāla nazim ir vienāds kods. Pirmajā gadījumā nazis ir elektriskā un elektroniskā iekārta, otrajā nav.*

2. Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un to izmēra noteikšana

2.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas

Elektrisko un elektronisko iekārtu klasifikācija ir noteikta vairākos normatīvajos aktos:

- “Dabas resursu nodokļa likuma” 6.pielikumā;
- 2007.gada 19.jūnija MK noteikumu Nr.404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēma” 7.pielikumā;
- 2014.gada 8.jūlija MK noteikumu Nr. 388 “Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un markēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība” 2.pielikumā.

Saskaņā ar iepriekš minētajiem normatīvajiem aktiem elektriskās un elektroniskās iekārtas iedala 6 kategorijās:

Elektrisko un elektronisko iekārtu iedalījums

-
1. kategorija. Temperatūras maiņas iekārtas
 2. kategorija. Ekrāni, monitori un iekārtas ar ekrānu, kura virsmas laukums ir lielāks par 100 cm²
 3. kategorija. Spuldzes
 4. kategorija. Liela izmēra iekārtas (vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm)
 - 4.1. kategorija. Liela izmēra iekārtas (vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm), izņemot fotoelementu paneļus
 - 4.2. kategorija. Fotoelementu paneļi un invertori
 5. kategorija. Maza izmēra iekārtas (nevienas ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)
 6. kategorija. Mazas informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju iekārtas (nevienas ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)

Lai precīzāk varētu noteikt kurā kategorijā ietilpst elektriskā un elektroniskā iekārta, normatīvajos aktos papildus ir norādīti katrā elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijā ietilpstie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi. Detalizētākais elektrisko un elektronisko iekārtu veidu uzskaitījums ir sniepts 2014. gada 8. jūlija MK noteikumu Nr. 388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" 2. pielikumā.

! *Vēršam uzmanību, ka elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijā ietilpstie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi saraksts ir indikatīvs, tam ir informatīvs raksturs un saraksts neaptver pilnīgi visus elektrisko un elektronisko iekārtu veidus.*

Lai noteiktu, kurai no sešām kategorijām atbilst elektriskā un elektroniskā iekārta, ir jāņem vērā normatīvajos aktos noteiktie nosacījumi un katrai iekārtai raksturīgās specifiskās funkcijas. Atsevišķos gadījumos, kā, piemēram, temperatūras maiņas iekārtām un spuldzēm, pietiek noskaidrot tikai elektriskās un elektroniskās iekārtas veidu, bet citos, kā, piemēram, 2., 4., 5. un 6.kategorijas elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, ir arī jānoskaidro iekārtas izmērs.

1.kategorija

"Temperatūras maiņas iekārtas"

Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 1.1. ledusskapji;
- 1.2. saldētavas;
- 1.3. iekārtas, kas automātiski izsniedz aukstus produktus;
- 1.4. gaisa kondicionēšanas iekārtas;
- 1.5. mitruma aizvadīšanas iekārtas;
- 1.6. siltumsūkņi;
- 1.7. radiatori, kas satur eļļu;
- 1.8. citas temperatūras maiņas iekārtas, kas temperatūras maiņai izmanto citus šķidrumus, nevis ūdeni.

! *Vēršam uzmanību, ka 1.8. veidam atbilst tikai tās elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuru darbības nodrošināšanai izmanto citas vielas, nevis ūdeni. Piemēram, gāzi, eļļu, aukstumaģentus vai sekundāro šķidrumu dzesēšanai un/vai karsēšanai, un/vai mitruma novadīšanai.*

Šajā kategorijā neietilpst, piemēram, ventilatori, fēni, ūdens radiatori un citas iekārtas, kurās izmanto ūdeni bez piedevām vai aukstumaģentiem, lai mainītu temperatūru. Ja ventilācijas un kondicionēšanas iekārtu darbībai izmanto ūdeni, tās atkarībā no izmēra ir jāuzrāda kategorijā Liela izmēra iekārtas vai Maza izmēra iekārtas.

2.kategorija

“Ekrāni, monitori un iekārtas ar ekrānu, kura virsmas laukums ir lielāks nekā 100 cm²”

Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 2.1. ekrāni;
- 2.2. televizori;
- 2.3. šķidro kristālu displeja (LCD) fotorāmji;
- 2.4. monitori;
- 2.5. klēpjulatori;
- 2.6. piezīmjdatori;
- 2.7. e-grāmatas;
- 2.8. planšetes.

Šajā kategorijā ietilpst visu izmēru un tipu ekrāni un monitori, kas rāda attēlu un informāciju uz elektroniskā displeja, piemēram, elektronstaru lampas (CRT), šķidro kristālu (LCD), LED un citi elektroniskie displeji, kā arī citas iekārtas ar ekrāniem, kuru virsmas laukums pārsniedz 100 cm², piemēram, klēpjulatori, planšetes un piezīmjdatori.

! Vēršam uzmanību, ka 2.kategorijā ir jānorāda ne visas elektriskās un elektroniskās iekārtas ar ekrānu, kas lielāks par 100 cm², bet tikai tādas iekārtas, kas primāri ir paredzētas attēlu vai informācijas rādišanai ekrānā.

Šajā kategorijā neietilpst, piemēram, bankomāti, veļas mašīnas, ledusskapji, ja to ekrāns pārsniedz 100 cm², jo to lietošanas mērķis nav pārraidīt informāciju ekrānā. Tāpat 2. kategorijā nav jāuzskaita mobilie telefoni, navigācijas iekārtas un citas maza izmēra IT iekārtas. Šīs iekārtas ir jāuzrāda 6. kategorijā.

3. kategorija “Spuldzes”

Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 3.1. taisnās dienasgaismas spuldzes;
- 3.2. kompaktas dienasgaismas spuldzes;
- 3.3. dienasgaismas spuldzes;
- 3.4. augstas intensitātes gāzizlādes spuldzes (tai skaitā augstspiediena nātrija spuldzes un metālu halogenīdu spuldzes);
- 3.5. zema spiediena nātrija spuldzes;
- 3.6. gaismu emitējošās diožu spuldzes (LED).

! *Vēršam uzmanību, ka spuldzes ir elektriski gaismas avoti, ko gala lietotājs var uzstādīt vai nomainīt gaismekļos, projektoros, solārijos utt. Par elektriskām un elektroniskām iekārtām uzskatīta jebkura izmēra iepriekš uzskaitīto veidu spuldzes.*

Kvēlspuldzes nav elektriskās un elektroniskās iekārtas.

Šajā kategorijā neietilpst gaismekļi un apgaismes iekārtas ar fiksētām spuldzēm, kurus nevar izņemt, nesabojajot iekārtu. Šādas iekārtas uzskata par gaismekļiem un tās jāuzrāda kategorijā Liela izmēra iekārtas vai Maza izmēra iekārtas.

4.kategorija

“Liela izmēra iekārtas (vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm)”

4.1. kategorija. Liela izmēra iekārtas (vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm), izņemot fotoelementu panelus

Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 4.1. veļas mazgājamās mašīnas;
- 4.2. veļas žāvētāji;
- 4.3. trauku mazgājamās mašīnas;
- 4.4. kulinārās apstrādes aprīkojums;
- 4.5. elektriskās krāsnis;
- 4.6. elektriskās plītiņas;
- 4.7. gaismekļi;
- 4.8. skaņas vai attēlus demonstrējošas iekārtas;

- 4.9. mūzikas ierīces;
- 4.10. ierīces, ko izmanto adišanai un aušanai;
- 4.11. lieli lieldatori/centrālie procesori;
- 4.12. lielas poligrāfijas mašīnas;
- 4.13. kopēšanas iekārtas;
- 4.14. lieli naudas un žetonu elektroniskie azartspēļu automāti;
- 4.15. lielas medicīnas ierīces;
- 4.16. lieli monitoringa un kontroles instrumenti;
- 4.17. lielas iekārtas, kas automātiski izsniedz preces un naudu;

Šajā kategorijā ir jānorāda elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas neietilpst 1., 2. vai 3.kategorijā un kurām vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm.

! Vēršam uzmanību, ka gaismekļi jeb apgaismes iekārtas, kas aprīkotas ar spuldžu cokoliem, kuros var izmantot gan kvēlspuldzes, gan ekonomiskās spuldzes, gan LED spuldzes, ir klasificējamas kā elektriskās un elektroniskās iekārtas.

4.1. kategorijā neietilpst, piemēram, baznīcās uzstādītas ērģeles, aukstumiekārtas, lielie ekrāni, garas dienasgaismas lampas.

4.2. kategorija. Fotoelementu paneļi un invertori

Fotoelementu paneļi un invertori jāuzskaita un jānorāda atsevišķi no kategorijā 4.1. ietilpstošajām iekārtām.

5.kategorija

“Maza izmēra iekārtas (neviens ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)”

Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 5.1. putekļu sūcēji;
- 5.2. elektriskās sukas;
- 5.3. ierīces, ko izmanto šūšanai;
- 5.4. gaismekļi;
- 5.5. mikrovīļu krāsnis;
- 5.6. ventilācijas aprīkojums;
- 5.7. gludekļi;
- 5.8. grauzdēšanas ierīces;
- 5.9. elektriskie naži;

- 5.10. elektriskās tējkannas;
- 5.11. pulksteņi un rokas pulksteņi;
- 5.12. elektriskas skūšanās ierīces;
- 5.13. svari;
- 5.14. ierīces matu un ķermeņa kopšanai;
- 5.15. kalkulatori;
- 5.16. radioaparāti;
- 5.17. videokameras;
- 5.18. videomagnetofoni;
- 5.19. augstas precizitātes (hi-fi) iekārtas;
- 5.20. mūzikas instrumenti;
- 5.21. skaņas vai attēlus demonstrējošas iekārtas;
- 5.22. elektriskas un elektroniskas rotāļlietas;
- 5.23. sporta aprīkojums;
- 5.24. datori braukšanai ar velosipēdu, skriešanai, airēšanai u. c.;
- 5.25. dūmu detektori;
- 5.26. siltumregulatori;
- 5.27. termostati;
- 5.28. mazi elektriskie un elektronikas instrumenti;
- 5.29. mazas medicīnas ierīces;
- 5.30. mazi monitoringa un kontroles instrumenti;
- 5.31. mazas iekārtas, kas automātiski izsniedz preces;
- 5.32. mazas ierīces, kurās iestrādāti fotoelementu paneļi.

Šajā kategorijā ir jānorāda tikai elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuru lielākais ārējais izmērs ir 50 cm vai mazāks un kas nav informācijas tehnoloģiju vai telekomunikāciju iekārtas. 5.kategorijā neietilpst mobilie telefoni, navigācijas iekārtas un citas maza izmēra IT iekārtas.

6. kategorija.

“Mazas informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju iekārtas (neviens ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)”

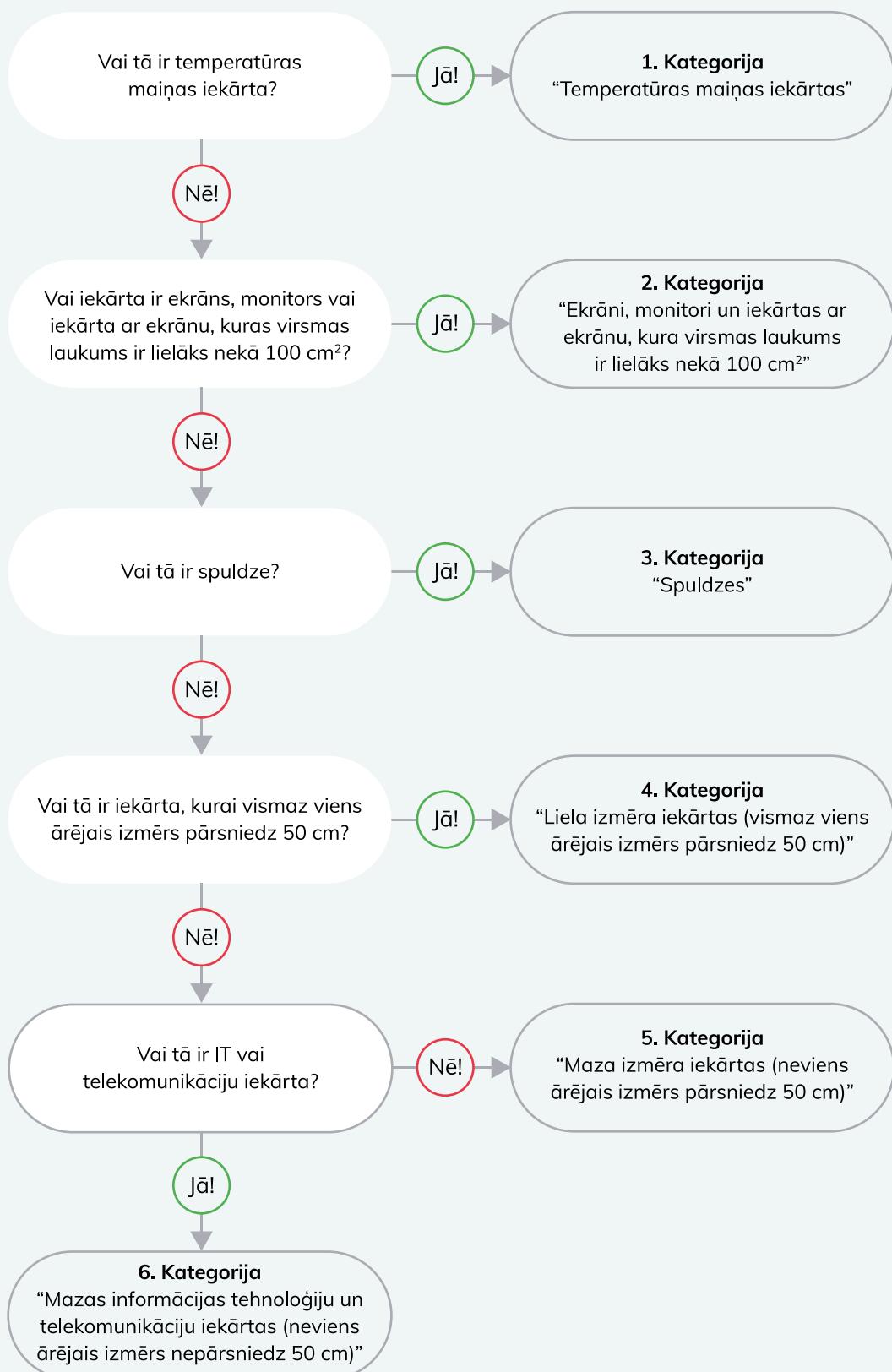
Kategorijai raksturīgākie elektrisko un elektronisko iekārtu veidi ir:

- 6.1. mobilie telefoni;
- 6.2. globālās pozīcijas noteikšanas sistēmu iekārtas;
- 6.3. maršrutētāji;
- 6.4. personālie datori;
- 6.5. printeri;
- 6.6. telefoni;
- 6.7. kabatas kalkulatori.

! Vēršam uzmanību, ka par informācijas tehnoloģiju (IT) iekārtām uzskata iekārtas, kuras izmanto informācijas vākšanai, nodošanai, apstrādei, glabāšanai un demonstrēšanai. Savukārt, telekomunikācijas iekārtas ir iekārtas, kas paredzētas balss un video signālu, kā arī datu pārraidei elektroniskā veidā konkrētā attālumā.

Šajā kategorijā neietilpst IT un telekomunikāciju iekārtas, kurām vismaz viens ārējais izmērs pārsniedz 50 cm. Šādās iekārtas jānorāda kategorijā Liela izmēra iekārtas.

Elektrisko un elektronisko iekārtu kategoriju noteikšana

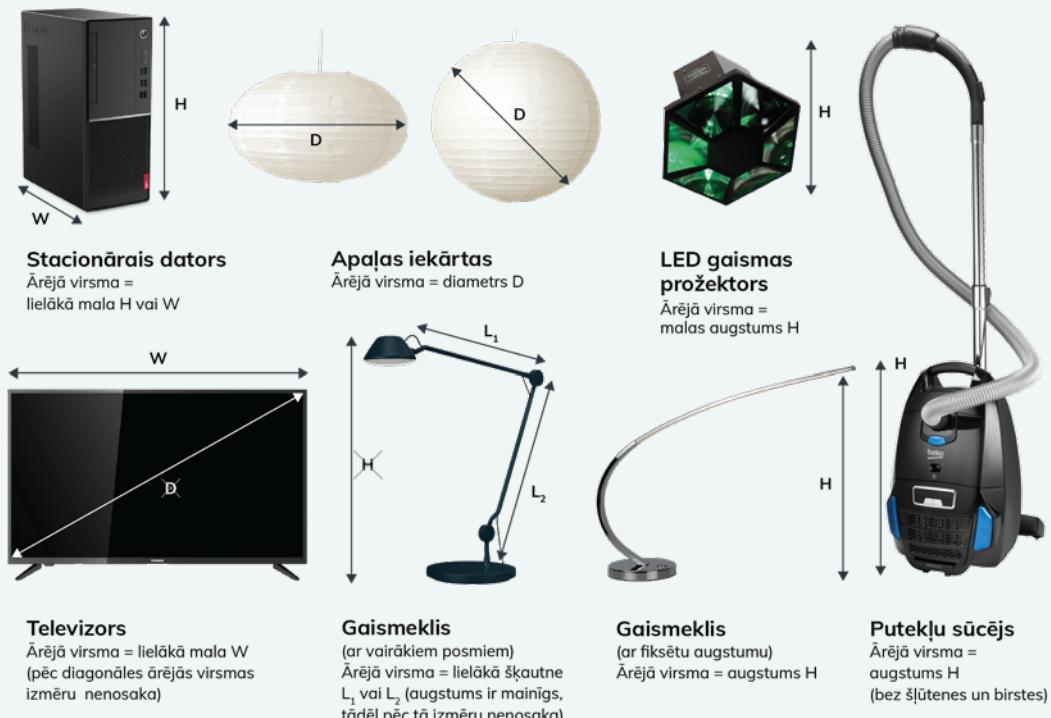

2.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu izmēra noteikšana

1) Elektrisko un elektronisko iekārtu mērišanas kārtība

- Pirms mērišanas elektriskā un elektroniskā iekārta ir jāsagatavo lietošanai.
- Elektriskās un elektroniskās iekārtas izmēru nosaka pēc lielākās ārējās virsmas.
- Elektrības kabeļus, neatkarīgi no tā vai tie ir fiksēti vai atvienojami, kā arī iekārtu papildus piederumus, piemēram, šķūtenes un caurules, neieskaita elektriskās un elektroniskās iekārtas izmērā.
- Ja elektriskā un elektroniskā iekārtai ir paceļamas vai atlokāmas daļas, piemēram, rokturi vai antenas, to iesaiņo viskompaktākajā veidā, lai mazinātu ietekmi uz mēriju.

Elektrisko un elektronisko iekārtu izmēru noteikšanas piemēri

! Vēršam uzmanību, ja elektriskā un elektroniskā iekārta ir taisnstūrveida, tad tās izmēru nosaka pēc augstuma, platuma vai dzīluma atkarībā no tā, kurš izmērs ir lielāks. Savukārt, ja iekārta ir apaļa, tad mēra tās diametru.

Piemērs: Fēns ar garu lokanu kabeli ir Maza izmēra iekārta, ja pats fēns ir mazāks par 50 cm, neskatoties uz to, ka lokanais kabelis ir pat 100 cm garš.

2. Citi avoti elektrisko un elektronisko iekārtu izmēru noteikšanai

- Elektriskās un elektroniskās iekārtas specifikācija, lietošanas instrukcija, informācija par iekārtu internetā, informācija par iekārtu papīra katalogos.
- Elektriskās un elektroniskās iekārtas piegādātāja ziņas:
 - a) informācija par iekārtu rēķinā (Invoice);
 - b) informācija par iekārtu "Piegādātāja noformētā un parakstītā dokumentā, kas apliecina videi kaitīgo preču svaru".
 - c) informācija par iekārtu "Piegādātāja noformētā dokumentā par iepakojumu" (Packing list).
- Ziņas internetā par analogām elektriskām un elektroniskām iekārtām – ja internetā ir atrodamas ziņas par analogu iekārtu izmēriem, tad izmēra noteikšanai var izmantot šos datus.
- Primārā iepakojumu mērīšana – ja primārā iepakojuma ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm, tad iekārta noteikti nav liela izmēra elektriskā un elektroniskā iekārta.

3. Elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšana, svara un veida pamatojuma dokumenti

3.1. Elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšanas metodes

Metodes, ar kādām nosaka elektrisko un elektronisko iekārtu veidu un svaru, noteiktas 2007.gada 19.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas” 77.punktā:

77. Videi kaitīgo preču svaru nosaka, izmantojot vienu no šādām metodēm:

77.1. preču piegādātāja sniegto videi kaitīgo preču tehnisko aprakstu (specifikāciju);

77.2. datus par analogu (tādu pašu) preču svaru;

77.3. veicot preču svēršanu un aprēķinus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par metroloģijas prasībām.

Sverot elektriskās un elektroniskās iekārtas, ir jānosaka tikai to neto svars bez:

- lietošanas instrukcijas;
- iepakojuma;
- komplektā pievienotiem aksesuāriem, kas neatbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas definīcijai;
- baterijām vai akumulatoriem;
- komponentēm, kas nav iebūvētas iekārtā un neatbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas definīcijai.

Elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšana

Saskaņā ar 2007.gada 19.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.404 "Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas" 47.punktu, ja vairākas videi kaitīgas preces tiek realizētas komplektā vienā iepakojumā, nodokli aprēķina par visu komplekta kopējo svaru, izņemot šīm precēm pievienoto vai šajās precēs ievietoto bateriju un akumulatoru svaru, piemērojot komplektam tās preces nodokļa likmi, kuras funkciju nodrošināšanai ir nepieciešamas pārējās iepakojumā esošās preces.

Piemērs: Dators tiek realizēts komplektā ar vadu, kas ir pievienots datoram kā atsevišķa sastāvdaļa tā darbības nodrošināšanai. Šajā gadījumā vada svars ir jāpieskaita datora svaram un atsevišķi tas nav jāuzskaita.

3.2. Elektrisko un elektronisko iekārtu svara un veida pamatojuma dokumenti

Dokumentu saraksts, ar kādiem pamato elektrisko un elektronisko iekārtu kategoriju un svaru, noteikts 2007.gada 19.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.404 "Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas" 78.punktā:

78. Videi kaitīgo preču svaru pamato ar vienu no šādiem dokumentiem:

78.1. grāmatvedības uzskaites dokumenti un faktiski realizēto vai izmantoto videi kaitīgo preču svaru apliecinošie dokumenti vai faktiski realizēto vai izmantoto videi kaitīgo preču svaru apliecinošie dokumenti;

78.2. piegādātāja noformēts un parakstīts dokuments (oriģināls), kas apliecinā videi kaitīgo preču svaru;

78.3. līgums par preču iegādi, kurā iekļauta informācija par videi kaitīgo preču svaru, vai preču piegādātāja sniegtais videi kaitīgo preču tehniskais apraksts;

78.4. muitas iestādes apstiprināta starptautisko kravas pārvadājumu pavadzīmes kopija;

78.5. pievienotās vērtības nodokļa rēķins, kurā ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par videi kaitīgo preču svaru;

78.6. profesionālas personu apvienības atzinums par videi kaitīgo preču kategoriju un vidējo svaru;

78.7. nodokļa maksātāja apstiprināts akts par faktiski realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantot uzsākt videi kaitīgo preču svaru;

78.8. Latvijas lepakojuma sertifikācijas centra atzinums par videi kaitīgo preču veidu un svaru.

! Vēršam uzmanību, ka katram no šiem dokumentiem ir specifiskas un īpašas prasības to aizpildīšanai. Atsevišķiem dokumentiem ir arī noteiktas speciālās veidlapas.

1) Grāmatvedības uzskaites dokumenti un faktiski realizēto vai izmantoto videi kaitīgo preču svaru apliecinošie dokumenti vai faktiski realizēto vai izmantoto videi kaitīgo preču svaru apliecinošie dokumenti

Uzskaites dokumentos jābūt atšifrētam elektrisko un elektronisko iekārtu svaram un veidam. Tiem jābūt noformētiem atbilstoši grāmatvedības dokumentu noformēšanas prasībām.

Dokumenta piemērs:

Preču uzskaites kartiņa. Kartiņā būtu jābūt sekojošai informācijai:

- elektriskās un elektroniskās iekārtas kategorija
- elektriskās un elektroniskās iekārtas veids (nosaukums).

Ja preču uzskaites kartiņā ir norādīts elektriskās un elektroniskās iekārtas svars un kategorija, nav nepieciešams pievienot papildu informāciju par iekārtas izmēriem.

Elektriskās un elektroniskās iekārtas svaru un kategoriju kartiņā ievada uzņēmuma atbildīgā (vēlams materiālatbildīgā) persona, kuru nozīmējis uzņēmuma vadītājs.

! *Vēršam uzmanību, ka uzņēmumam nav pienākums pierādīt informācijas par elektriskās un elektroniskās iekārtas svaru un kategoriju iegūšanas avotu, taču informācijai ir jābūt atbilstošai faktiskajai situācijai (svaram, kategorijai).*

Preces uzskaites kartiņa var būt elektroniska vai papīra formā. Izmantojot elektroniskajā preču uzskaites kartiņā esošo informāciju par elektriskās un elektroniskās iekārtas svaru un kategoriju, uzņēmuma darbinieks grāmatvedības programmā atfiltrē iepriekšējā pārskata periodā (ceturksnī) pirmo reizi Latvijas Republikas teritorijā realizētās un savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantotās elektriskās un elektroniskās iekārtas, tādā veidā nodrošinot pilnvērtīgu dabas resursu nodokļa uzskaiti par elektriskām un elektroniskām iekārtām.

! *Vēršam uzmanību, ka, ieviešot šo dokumentu, uzņēmumam jānodrošina, lai visās preču kartiņās būtu aizpildīta informācija par elektriskām un elektroniskām iekārtām.*

Iesakām ieviest sistēmu, ka elektronisko kartiņu nevar pabeigt (saglabāt), kamēr informācija par elektrisko un elektronisko iekārtu svaru un veidu tajā nav ierakstīta.

2) Piegādātāja noformēts un parakstīts dokuments (oriģināls), kas apliecina videi kaitīgo preču svaru

Izmantojot šo dokumentu, lai pamatotu elektrisko un elektronisko iekārtu svaru un veidu jāņem vērā divi būtiski faktori:

- Piegādātāja noformētam un parakstītam dokumentam ir jābūt oriģinālam - nedrīkst būt kopija, izdruka no e-pasta vai faksa. Dokumentam ir jāatbilst "Dokumentu juridiskā spēka likumam".
- Piegādātāja noformētam un parakstītam dokumentam ir jābūt izstrādātam tā, lai visā tā glabāšanas laikā varētu pārliecināties par dokumenta juridisko spēku.

"Dokumentu juridiskā spēka likums" paredz, ka, lai dokumentam būtu juridisks spēks, tajā iekļauj šādus rekvizītus:

- dokumenta autoru nosaukums;
- dokumenta datums;
- paraksts (izņemot likumā paredzētus gadījumus).

Dokumentā, kurā norādāms tā saņēmējs, lai šim dokumentam būtu juridisks spēks, norāda arī adresātu.

Papildus šai dokumentā noteikti būtu jābūt atsaucei uz to pavaddokumentu (rēķinu - *Invoice*), ar kuru tiek pamatots attiecīgais sūtījums (krava).

Iesakām prasīt piegādātājam papildus norādīt arī elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas.

! Vēršam uzmanību, ka komersanta vadītājs ir atbildīgs par nodokļa aprēķinus pamatojošajiem attaisnojuma dokumentiem un grāmatvedības reģistru uzturēšanu atbilstoši normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju noteiktajām prasībām. Tas nozīmē, ja piegādātājs savā dokumentā norāda ziņas, kas neatbilst faktiskajai situācijai, uzņēmums šādu dokumentu izmantot nevar.

3) Līgums par preču iegādi, kurā iekļauta informācija par videi kaitīgo preču svaru, vai preču piegādātāja sniegtais videi kaitīgo preču tehniskais apraksts

- Līgumā piegādātājs un saņēmējs var vienoties ierakstīt elektrisko

- un elektronisko iekārtu veidu un svaru. Ja šāds ieraksts ir veikts, pietiek ar līgumu un citus dokumentus, lai pamatotu elektrisko un elektronisko iekārtu veidu un svaru, noformēt nevajag.

Ja videi kaitīgo preču piegādātāja un šo preču saņēmēja savstarpēji rakstiski noslēgtajā līgumā par preču iegādi ir ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par šo standarta preču svaru, preču saņēmējs pats var noteikt videi kaitīgo preču svaru.

Iesakām prasīt piegādātājam līgumā papildus norādīt arī elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas.

- Preču piegādātāja sniegtais videi kaitīgo preču tehniskais apraksts var būt noformēts kā specifikācija papīra formā (kā katalogs) vai arī elektroniski.

Elektroniski tā var būt specifikācija, kas publicēta elektroniskajā katalogā internetā vai citā elektroniskajā datu nesējā.

! *Vēršam uzmanību, ka informācija, kas publicēta elektroniskajā katalogā internetā, ir jāsaglabā trīs gadus papīra izdrukas veidā vai elektroniskajā datu nesējā.*

4) Muitas iestādes apstiprināta starptautisko kravas pārvadājumu pavadzīmes kopija

Šis dokuments paredz to, ka tam nav jābūt oriģinālam, tā var būt kopija.

! *Vēršam uzmanību, ka, elektriskās un elektroniskās iekārtas veida un svara pamatošanai, izmantojot muitas iestādes apstiprinātu starptautisko kravas pārvadājumu pavadzīmes kopiju, uz tās jābūt norādītam muitas deklarācijas numuram un datumam.*

5) Pievienotās vērtības nodokļa rēķins, kurā ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par videi kaitīgo preču svaru

Pievienotās vērtības nodokļa rēķinā jānorāda elektrisko un elektronisko iekārtu svars un veids. Rēķins nodokļa aprēķina pamatošanai derīgs bez paraksta.

Iesakām prasīt piegādātājam rēķinā norādīt arī attiecīgo elektrisko un elektronisko iekārtu kategoriju.

! Vēršam uzmanību, ja dokumentā ir norādīts elektriskās un elektroniskās iekārtas neto svars un nosaukums, ar to pietiek, lai pamatotu tās svaru un veidu.

6) Profesionālas personu apvienības atzinums par videi kaitīgo preču kategoriju un vidējo svaru

Izmantojot šo elektrisko un elektronisko iekārtu veida un svara pamatošanas metodi, ir jāņem vērā šādi nosacījumi:

- profesionālu personu apvienībai ir jābūt tādai, kuru nodibinājuši elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji un kura darbojas ne mazāk kā piecus gadus.
- atzinumus par videi kaitīgo preču kategoriju un vidējo svaru apvienība var izsniegt tikai par attiecīgajām elektriskajām un elektroniskajām iekārtām.

Piemērs: Latvijas Datortehnoloģiju asociācija (LDTA) ir tiesīga izsniegt atzinumu par IT iekārtu kategoriju un vidējo svaru.

! Vēršam uzmanību, ka līdz šim Latvijā neviens profesionālo personu apvienība atzinumus par elektrisko un elektronisko iekārtu kategoriju un svaru nav izsniegusi.

7) Nodokļa maksātāja apstiprināts akts par faktiski realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantot uzsāktu videi kaitīgo preču svaru

Nodokļa maksātāja apstiprinātu aktu par faktiski realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantot uzsāktu videi kaitīgo preču svaru izmanto gadījumos, kad veic elektrisko un elektronisko iekārtu svēršanu un aprēķinus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par metroloģijas prasībām. Tas nozīmē, ka nodokļa maksātājs iekārtas svaru un veidu pamato, sverot attiecīgo elektrisko un elektronisko iekāru un dokumentējot rezultātus.

! Vēršam uzmanību, ka svērt elektriskās un elektroniskās iekārtas var tikai ar tādiem svariem, kam ir piešķirts atbilstības sertifikāta numurs un kuriem ir veikta verifikācija.

Faktiski realizēto vai izmantot uzsāktu elektrisko un elektronisko iekārtu svaru ar aktu apstiprina nodokļa maksātāja izveidota komisija. Lai sagatavotu “Nodokļa maksātāja apstiprinātu aktu”, uzņēmumam ir jāizdod rīkojums, norādot

personas, kas piedalīsies svēršanas procesā un parakstīs aktu. Rīkojumā jābūt iekļautām trim uzņēmumā strādājošām personām, kas tiks iekļautas komisijā.

! *Vēršam uzmanību, ka komisijas personālsastāvu triju darbinieku sastāvā nosaka komersanta vadītājs ar rakstisku rīkojumu. Komisijas sastāvā ir jāiekļauj arī materiāli atbildīgā persona.*

Individuālā (ģimenes) uzņēmuma, zemnieku vai zvejnieku saimniecības īpašnieks, cita fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, un individuālais komersants aktu var aizpildīt pats.

Elektrisko un elektronisko iekārtu svars ir jānosaka komercdarbības veikšanas vietā vai pie cita komersanta ar nosacījumu, ka par to noslēgta rakstiska vienošanās un ka izveidotajā komisijā piedalās arī tā komersanta pārstāvis, pie kura notiek elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšana.

Speciāla veidlapa nodokļa maksātāja apstiprināta akta par faktiski realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantot uzsākto videi kaitīgo preču svaru izveidei ir noteikta MK noteikumos Nr.404 (skatīt rokasgrāmatas pielikumu).

Ar šādu aktu var pamatot ne tikai elektrisko un elektronisko iekārtu svēršanas rezultātus, bet arī datus par analogām iekārtām, ja uzņēmums tās izmanto elektrisko un elektronisko iekārtu svara un veida pamatošanai.

Normatīvie akti nosaka, ka, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav dokumentu, kas satur nepieciešamo informāciju par videi kaitīgo preču svaru, un ja nav iespējams noteikt faktisko videi kaitīgo preču svaru, nodokļa maksātājs videi kaitīgo preču svara noteikšanai izmanto datus par analogām precēm.

! *Vēršam uzmanību, ka šajā gadījumā aktā ir jānorāda arī avots, no kura iegūta informācija par izmantoto iekārtu analogu, un tā izcelsme. Analoga izcelsme ir jānorāda akta 12.sadaļā.*

Piemērs: Interneta katalogu, kurā norādīts elektriskās un elektroniskās iekārtas nosaukums un svars, var izmantot kā informācijas avotu par analogām iekārtām. Analoga izcelsme - interneta kataloga adrese.

Nemot vērā, ka interneta adreses un tur esošā informācija var mainīties, iesakām izdrukāt informāciju un pievienot kā akta pielikumu.

8) Latvijas iepakojuma sertifikācijas centra atzinums par videi kaitīgo preču veidu un svaru

Atzinumu par videi kaitīgo preču veidu un svaru Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs sagatavo kā stingrās uzskaites dokumentu divos eksemplāros. Pirmo eksemplāru saņem nodokļa maksātājs, otro eksemplāru Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs glabā arhīvā trīs gadus.

Atzinumam ir noteikta veidlapa, kuru aizpilda un paraksta no nodokļa maksātāja neatkarīgs Latvijas iepakojuma sertifikācijas centra eksperts. Ekspertu atzinuma sastādīšanai par elektrisko un elektronisko iekārtu veidu un svaru var izvēlēties pats nodokļu maksātājs no saraksta, kas ir pieejams Latvijas iepakojuma sertifikācijas centra mājas lapā <http://lisc.lv/lv/eksperti/>.

Latvijas iepakojuma sertifikācijas centra atzinumu sagatavo eksperti, kuri apguvuši elektrisko un elektronisko iekārtu veida un svara noteikšanu ar netiešo noteikšanas metodi, ko izstrādājis un uztur Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs. Tas nozīmē, ka, sastādot atzinumu, nav nepieciešams svērt elektrisko un elektronisko iekārtu vai arī pieprasīt informāciju no piegādātāja.

! Vēršam uzmanību, ka atzinumu sagatavošana par elektrisko un elektronisko iekārtu veidu un svaru ir maksas pakalpojums.

4. Elektriskās un elektroniskās iekārtās ietilpst ošo akumulatoru un bateriju identifikācija, uzskaites kārtība un svara un veida pamatojuma dokumenti

4.1. Bateriju un akumulatoru definīcija

Bateriju un akumulatoru definīcija ir sniepta "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 30.panta 1.daļā:

Baterija vai akumulators ir elektriskās enerģijas avots, kurā enerģija rodas, tieši pārveidojoties ķīmiskajai enerģijai, un kurš sastāv no vienas vai vairākām primārām (atkārtoti neuzlādējamām) vai sekundārām (atkārtoti uzlādējamām) daļām.

Saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 30.panta 2.daļā noteikto baterijas un akumulatorus iedala šādās kategorijās:

- 1) **bateriju pakete** ir bateriju vai akumulatoru komplekss, kas savienots kopā vai ietverts ārējā apvalkā, veidojot vienotu bloku, un nav paredzēts, ka tiešais lietotājs to sadalīs vai atvērs;
- 2) **pārnēsājama baterija vai akumulators** ir jebkura aizplombēta baterija, podziņelements, bateriju pakete vai akumulators, ko var pārnēsāt rokās un kas nav ne rūpniecībā, ne arī transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators;
- 3) **podziņelementi** ir mazas, apaļas pārnēsājamas baterijas vai akumulatori, kuru diametrs ir lielāks par augstumu un kurus izmanto īpašiem nolūkiem, piemēram, dzirdes aparātos, rokas pulksteņos, mazās pārnēsājamās iekārtās un kā enerģijas avotus datu saglabāšanai;
- 4) **transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators** ir baterija vai akumulators, kas paredzēts, lai darbinātu transportlīdzekļa vai citas pašgājējas tehnikas starteri,

apgaismes shēmu vai aizdedzi (turpmāk — transportlīdzekļu baterijas un akumulatori);

- 5) **rūpniecībā izmantojama baterija vai akumulators** ir jebkura baterija vai akumulators, kas izstrādāts tikai rūpnieciskam vai profesionālam lietojumam vai kas lietojams jebkura veida elektriskajos transportlīdzekļos.

! Vēršam uzmanību, ka par visu kategoriju baterijām un akumulatoriem, kas tiek pirmo reizi laisti Latvijas tirgū, ir jāaprēķina dabas resursu nodoklis un jāveic to atkritumu apsaimniekošana, neatkarīgi no lietojuma, formas, ietilpības, svara vai tajos izmantotajiem materiāliem.

4.2. Elektriskās un elektroniskās iekārtās ietilpstoto akumulatoru un bateriju identifikācija, uzskaitē un svara un veida pamatojuma dokumenti

2007.gada 19.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.404 "Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas" 47.punkts paredz, ka:

47. Ja vairākas videi kaitīgas preces tiek realizētas komplektā vienā iepakojumā, nodokli aprēķina:

47.1. par visu komplekta kopējo svaru, izņemot šīm precēm pievienoto vai šajās precēs ievietoto bateriju un akumulatoru svaru, piemērojot komplektam tās preces nodokļa likmi, kuras funkciju nodrošināšanai ir nepieciešamas pārējās iepakojumā esošās preces;

47.2. atsevišķi par komplektā ietilpstojajām baterijām un akumulatoriem, piemērojot tiem attiecīgo nodokļa likmi par baterijām un akumulatoriem.

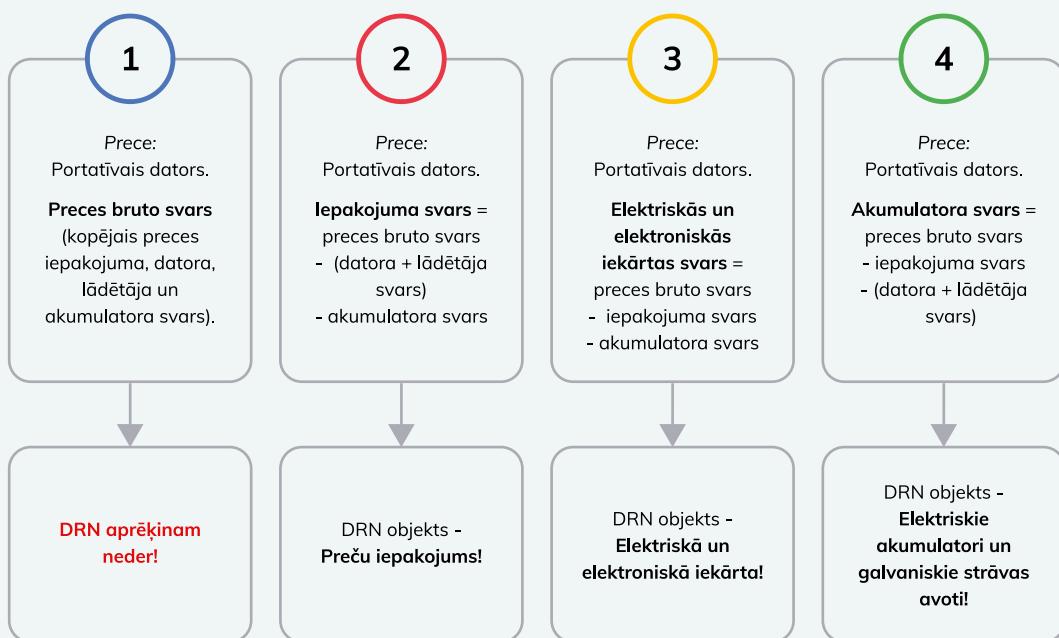
Tas nozīmē, ka baterijas vai akumulatori, kas ir iebūvēti vai pievienoti jebkādai elektriskai un elektroniskai iekārtai, ir jāuzskaita atsevišķi un par tiem jāaprēķina dabas resursu nodoklis kā par videi kaitīgām precēm, un ir jānodrošina bateriju vai akumulatoru apsaimniekošana.

Visbiežāk akumulatori vai baterijas ir iebūvētas vai pievienotas šādām elektriskajām un elektroniskajām iekārtām: pulksteņiem, mobilajiem telefoniem, klēpjordinatoriem, instrumentiem, rotaļlietām, kalkulatoriem, radioaparātiem, videokamerām utt.

Piemērs: Komersants importē un pirmais Latvijas Republikas teritorijā realizē portatīvos datorus. Šajā gadījumā komersantam ir jāspēj identificēt pat trīs dabas resursu nodokļa objektus:

- Portatīvā datora iepakojums. Dabas resursu nodokļa objekts – preces iepakojums.*
- Portatīvais dators un lādētājs. Dabas resursu nodokļa objekts – elektriskā un elektroniskā iekārta (kopējais datora un lādētāja svars, bez akumulatora).*
- Portatīvā datora akumulators. Dabas resursu nodokļa objekts - elektriskie akumulatori un galvaniskie strāvas avoti.*

Dabas resursu nodokļa objektu identificēšana

Lai varētu pareizi aprēķināt dabas resursu nodokli par elektriskajās un elektroniskajās iekārtās iebūvētajām vai pievienotajām baterijām vai akumulatoriem, ir jānosaka baterijas vai akumulatora veids.

Bateriju un akumulatoru klasifikācija ir noteikta šādos normatīvajos aktos:

- “Dabas resursu nodokļa likuma” 6.pielikumā;
- 2007.gada 19.jūnija MK noteikumu Nr.404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēma” 7.pielikumā.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem izdala šādus bateriju un akumulatoru veidus:

Bateriju un akumulatoru iedalījums

elektriskie akumulatori, svina
elektriskie akumulatori, Ni-Cd un Fe-Ni
galvaniskie elementi un galvaniskās baterijas
elektriskie akumulatori fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai
akumulatori vai baterijas, kas paredzētas ceļu satiksmē izmantojamu elektroautomobiļu vai hibrīdautomobiļu vilces nodrošināšanai
citi elektriskie akumulatori

Katram bateriju un akumulatoru veidam ir noteikta atsevišķa dabas resursu nodokļa likme. Lai varētu noteikt dabas resursu nodokļa apmēru parelektriskajām un elektroniskajām iekārtām un tajās iebūvētajām vai pievienotajām baterijām vai akumulatoriem, ir jāveic atsevišķi nodokļa aprēķini gan par iekārtām, gan baterijām un akumulatoriem.

Piemērs: Komersants importē un pirmais Latvijas Republikas teritorijā realizē mobilos telefonus, kuru komplektā ir mobilais telefons un uzlādējams litija jonu akumulators.

Dabas resursu nodokļa aprēķinam ir jāizmanto likme par mobilo telefonu 3,50 EUR/kg (kategorija – Mazas informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju iekārtas (neviens ārējais izmērs nepārsniedz 50 cm)) un likme par akumulatoru 17,03 EUR/kg (bateriju un akumulatoru veids - citi elektriskie akumulatori).

Lai varētu veikt dabas resursu nodokļa aprēķinus, ir jānoskaidro ne tikai baterijas vai akumulatoru veids, bet arī jānosaka to svars. Metodes, ar kādām nosaka bateriju vai akumulatoru veidu un svaru, un to pamatojošie dokumenti ir tādi paši kā attiecībā uz elektriskajām un elektroniskajām iekārtām (skatīt rokasgrāmatas 3.nodaļu - “Elektrisko un elektronisko iekārtu svara noteikšana, svara un veida pamatojuma dokumenti”).

Ar dabas resursu nodokli neapliek un atkritumu apsaimniekošana nav jānodrošina baterijām un akumulatoriem, kurus izmanto iekārtās, kas paredzētas valsts drošībai, ieročos, munīcijā un militārajā aprīkojumā, izņemot ražojumus, kuri nav paredzēti konkrētiem militāriem nolūkiem, kā arī iekārtās, kas paredzētas sūtīšanai kosmosā.

5. Iekārtas, kuras neuzskata par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām

Normatīvie akti paredz izņēmumus, kad, vadoties pēc funkcionalitātes, prece atbilst elektriskās un elektroniskās iekārtas raksturojumam, taču tā nav dabas resursu nodokļa objekts un attiecīgi nav arī jānodrošina to atkritumu apsaimniekošana.

2014.gada 8.jūlijā Ministru kabineta noteikumu Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un markēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" 3. un 37.punktā ir noteikts, ka par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām normatīvo aktu izpratnē neuzskata:

- 1. iekārtas, kuras tiek izmantotas valsts drošības pamatinteresešu aizsardzībai, kā arī ieroči, munīcija un citas specifiskas militāras iekārtas, kas paredzētas īpašiem militāriem mērķiem**

! Vēršam uzmanību, ka šādās iekārtās esošās baterijas un akumulatori arī nav dabas resursu nodokļa objekts.

- 2. iekārtas, kuras ir īpaši paredzētas un uzstādītas kā tādu iekārtu sastāvdaļa, kas neietilpst MK noteikumu Nr.388 1.pielikumā vai 2.pielikumā minētajās kategorijās un kuras var funkcionēt vienīgi kā šādu iekārtu sastāvdaļa (kategoriju saraksts minēts rokasgrāmatas 2.nodaļā "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un to izmēra noteikšana")**

Piemērs: Automašīnu spuldzes, magnetolas, skaļruņi un ledusskapji (aukstuma kastes), kas ir speciāli izstrādāti, iebūvēti un izmantojami tikai automašīnās, nav uzskatāmi par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām. Ja šīs iekārtas var izmantot arī ārpus automašīnas, tad tās ir elektriskās un elektroniskās iekārtas.

- 3. kvēlspuldzes**
- 4. iekārtas, kas paredzētas sūtīšanai kosmosā**

5. lielizmēra stacionāri rūpnieciski mehānismi – mehānismu, iekārtu vai komponentu lielizmēra agregāti, kuri darbojas konkrētā nolūkā, kurus noteiktā vietā pastāvīgai lietošanai uzstāda un izjauc speciālisti un kurus rūpnieciskā ražotnē vai pētniecības un izstrādes objektā izmanto un apkalpo speciālisti

! Vēršam uzmanību- šī definīcija nozīmē, ka liela izmēra ražošanas iekārtām, kuras izmanto fabrikās un rūpnieciskos procesos, neizvirza standarta elektriskajām un elektroniskajām iekārtām piemērojamās atkritumu apsaimniekošanas prasības un ka tās neapliek ar dabas resursu nodokli.

Piemērs: Šūšanas cehs, kura telpās ir integrēta liela izmēra iekārta, kas automātiski padod drēbes vai audumus pa konveijera lenti. Iekārta ir paredzēta visa ceha darbības nodrošināšanai un to apkalpo tikai speciālisti. Šādā gadījumā tā nav dabas resursu nodokļa objekts, nav jāuzskaita kā elektriskā un elektroniskā iekārta, kā arī nav jāveic tās atkritumu apsaimniekošana.

Savukārt, medicīnas iekārtas, piemēram, rentgendiagnostikas, magnētiskās rezonances, datortomogrāfijas un angiogrāfijas iekārtas, kā arī lineārie paātrinātāji, nav lielizmēra stacionāri rūpnieciski mehānismi, jo tās neizmanto rūpnieciskās ražotnēs vai pētniecības un izstrādes objektos, un uzskata par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām.

6. lielizmēra stacionāras iekārtas, izņemot ierīces šādās iekārtās, kas nav paredzētas un uzstādītas kā šo iekārtu sastāvdaļas - dažādu aparātu un attiecīgos gadījumos citu ierīču lielizmēra savienojums:

- ko montē, uzstāda un izjauc speciālisti;
- kas kā ēkas vai struktūras daļa paredzēts pastāvīgai lietošanai iepriekš noteiktā un izraudzītā vietā;
- ko var aizstāt tikai ar tādu pašu īpaši konstruētu iekārtu.

Piemērs: Gaisa kondicionēšanas iekārtas, elektriskās durvis, lifti, un citas iekārtas, kas kā ēkas sastāvdaļa ir paredzēta pastāvīgai lietošanai konkrētā vietā, uzskata par lielizmēra stacionāram iekārtām. Uz šādām iekārtām bieži attiecas dažādi drošības standarti.

Savukārt, pie ēkas sienas stiprināms gaisa kondicionieris, ir atvienojams un pārvietojams uz citu vietu, tādēļ tas nav lielizmēra stacionāra iekārta. Tāpat stacionāras iekārtas nav pie sienas piestiprināti lielizmēra televizori un citi priekšmeti, kuriem ir pagaidu raksturs.

7. pasažieru vai kravas transportlīdzekļi, izņemot neapstiprināta tipa elektriskos transportlīdzekļus ar diviem riteņiem

Transportlīdzekļu tipu (pasažieru vai kravas transportlīdzeklis) apstiprina saskaņā ar 2009. gada 22. decembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 1494 "Mopēdu, mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas noteikumi" noteikto kārtību. Tā ir administratīvi tehniska atbilstības novērtēšanas procedūra, ko veic sertificēšanas institūcija, lai, pamatojoties uz testēšanas laboratoriju sniegtajiem ziņojumiem, novērtētu transportlīdzekļa vai tā sastāvdaļu tipa atbilstību attiecīgo tehnisko normatīvu un šo noteikumu prasībām.

Piemērs: Tipiskākie pasažieru vai kravas transportlīdzekļi, kurus neuzskata par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, ir, piemēram, elektriskās līdmašīnas, laivas, vilcieni, tramvaji, autobusi, kravas un vieglie automobiļi.

! Vēršam uzmanību, ka šis izņēmums neattiecas uz divriteņu elektriskajiem pārvietošanās līdzekļiem, kuru tips nav apstiprināts, kuru pārstrādi nereglementē "Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums", un attiecībā uz kuriem pastāv lielāks risks, ka tie var nonākt kopējā mājsaimniecības atkritumu plūsmā.

Atbilstoši iepriekš minētajam elektriskie velosipēdi, skrejriteņi, skrituļdēli, segways utml. iekārtas ir elektriskās un elektroniskās iekārtas, ir jānodrošina to atkritumu apsaimniekošana un par tām ir jāaprēķina dabas resursu nodoklis.

8. autoceļiem neparedzēta mobilā tehnika, kas paredzēta tikai profesionālām vajadzībām - tehnika ar iebūvētu piedziņu, kuras ekspluatācija darba laikā paredz mobilitāti vai nepārtrauktu vai daļēji nepārtrauktu kustību starp konkrētām fiksētām darba vietām.

9. iekārtas, kas ir īpaši paredzētas pētniecības un izstrādes vajadzībām un ir pieejamas tikai komersantiem

Piemērs: Medicīnas ierīču prototipi - sirdsdarbības stimulatori un infūzijas sūkņi, kurus nav paredzēts laist tirgu, bet kurus, kā būtisku inovāciju, izmanto pētniecības un izstrādes vajadzībām.

10. medicīnas ierīces un medicīnas ierīces, ko lieto *in vitro* diagnostikā, ja ir paredzams, ka šīs ierīces var būt infekcijas pirms to aprites cikla beigām, un aktīvas implantējamas medicīnas ierīces

! Vēršam uzmanību, ka par medicīniskām ierīcēm uzskata tikai tādas ierīces, kas atbilstoši 2023. gada 15. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 461 "Medicīnisko ierīču noteikumi" ir reģistrētas kā medicīniskās ierīces.

In vitro diagnostikas medicīniskās ierīces - medicīniskas ierīces, kas ir reaktīvi, reaktīvu produkti, kalibratori, kontroles materiāli, komplekti, instrumenti, iekārtas vai sistēmas, ko lieto atsevišķi vai kopā ar citām medicīniskām ierīcēm un ko ražotājs paredzējis lietot *in vitro*, lai pētītu no cilvēka ķermeņa iegūtus paraugus, tai skaitā nodotās asinis un audus, vienīgi vai galvenokārt informācijas iegūšanai par viņa fizioloģisko vai patoloģisko stāvokli vai par iedzimtu anomāliju vai lai noteiku drošību un saderību ar potenciālajiem saņēmējiem, vai terapeitisko pasākumu kontrolei.

Aktīvas implantējamas medicīniskās ierīces - aktīva medicīniska ierīce, kas paredzēta, lai to pilnīgi vai daļēji, kīrurģiski vai medicīniski ievietotu cilvēka ķermenī vai, medicīniski iejaucoties, ķermeņa dabiskā atverē un kura tur paliek pēc šīs procedūras.

Papildus iepriekš minētajam sarakstam arī 2007.gada 19.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.404 "Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas" 79. un 80.punktā ir minēti gadījumi, kad **iekārtas nav jāuzskaita kā dabas resursu nodokļa objekts:**

79. nodokli nemaksā par elektriskām un elektroniskām iekārtām, kas ir tādu iekārtu sastāvdaļas, kuras neietilpst Dabas resursu nodokļa likuma 6.pielikumā un MK noteikumu Nr.404. 7.pielikumā minēto iekārtu sarakstā.

Piemērs: Saskaņā ar šo definīciju dabas resursu nodokli nemaksā arī par rozetēm un slēdžiem, kas piestiprināti pie sienas.

80. nodokli nemaksā par liela izmēra stacionārām iekārtām un ražošanas mehānismiem, kas nav pārnēsājami vai ir pastāvīgi piestiprināti atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijām, kā arī par šajās iekārtās iebūvētām vai pievienotām elektriskām un elektroniskām sastāvdaļām.

! Vēršam uzmanību, ka to, vai attiecīgā iekārta atbilst kādai no pazīmēm, kad to var neuzskatīt par dabas resursu nodokļa objektu, nosaka pats nodokļa maksātājs.

Ja uzņēmumā ir tādas iekārtas, kuras atbilstoši pazīmēm neuzskata par dabas resursu nodokļa objektu, iesakām to pamatot dokumentāri, piemēram, ar grāmatvedības izziņu.

6. Gadījumi, kad nav jāmaksā nodoklis par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām

Dabas resursu nodokļa likumā ir noteikti izņēmuma gadījumi, kad nodoklis par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām nav jāmaksā un nav jāveic arī to atkritumu apsaimniekošana.

“Dabas resursu nodokļa likuma” 9.panta 5.punktā ir noteikts, ka nodokli nemaksā par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, kuras ieved un izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ja piegādes līgumā ir ietvertas garantijas, ka nolietotās elektriskās un elektroniskās iekārtas tiks nosūtītas atpakaļ uz piegādātājvalsti.

! *Vēršam uzmanību, ka šis punkts attiecas tikai uz tām elektriskām un elektroniskām iekārtām, kuras ieved un izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, bet neattiecas uz iekārtām, kuras realizē citām personām Latvijas Republikas teritorijā.*

“Dabas resursu nodokļa likuma” 27.panta 11.punkts nosaka, ka dabas resursu nodoklis nav jāmaksā arī gadījumā, kad elektriskās un elektroniskās iekārtas realizē personai, kura tās izved no Latvijas Republikas teritorijas, un var dokumentāri pamatot iekārtu izvešanu:

1. ja elektrisko un elektronisko iekārtu realizācija un izvešana notikusi vienā nodokļa maksāšanas periodā;
2. ja videi kaitīgu preču realizācija un izvešana notikusi dažādos nodokļa maksāšanas periodos un nodokļa maksātājs var dokumentāri pamatot nodokļa samaksu, samaksāto nodokļa summu ieskaita kā nodokļa avansa maksājumu.

Tāpat saskaņā ar “Dabas resursu nodokļa likuma” 27.panta 13.punktu nodoklis nav jāmaksā par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, kuras ieved savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai un izmanto jaunu preču ražošanai, ja šīs jaunās preces tiek pēc tam izvestas ārpus Latvijas Republikas teritorijas un nodokļa maksātājs var dokumentāri pamatot attiecīgo preču izvešanu:

1. ja elektrisko un elektronisko iekārtu ievešana, izmantošana jaunu preču ražošanai un šo jauno preču izvešana ir notikusi vienā nodokļa maksāšanas periodā;

- ja elektrisko un elektronisko iekārtu ievešana, izmantošana jaunu preču ražošanai un šo jauno preču izvešana notikusi dažādos nodokļa maksāšanas periodos, par šīm precēm samaksāto nodokļa summu ieskaita kā nodokļa avansa maksājumu.

! Vēršam uzmanību, ka atbilstoši "Dabas resursu nodokļa likuma" 27.panta 2. un 4.punktam nodokļa maksāšanas periods ir ceturksnis vai gads, ja aprēķinātā nodokļa summa pēc pamatlikmēm nepārsniedz 142,29 EUR gadā par visiem nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamajiem objektiem kopā.

7. Noslēgums

Ja uzņēmums atbilst elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju definīcijai un saskaņā ar rokasgrāmatā noteikto kārtību tajā tiek identificētas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas tiek laistas Latvijas Republikas tirgū, tad šis uzņēmums ir atbildīgs par:

- **Latvijas tirgū pirmo reizi laisto iekārtu uzskaiti**
- **Latvijas tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu markēšanu** ar MK noteikumu Nr.388 3.pielikumā norādīto simbolu
- **reģistrāciju un ziņojumu sniegšanu Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrā.** Vairāk par reģistrāciju un ziņojumu iesniegšanu lasiet www.elektroregists.lv.
- **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanu un finansēšanu.**

! Vēršam uzmanību, ka elektrisko un elektronisko iekārtu uzskaitē un iekārtu atkritumu apsaimniekošana ir jānodrošina par jebkādu Latvijas tirgū pirmo reizi laisto elektrisko un elektronisko iekārtu apjomu. Tāpat normatīvajos aktos nav noteikts apjoms, no kāda ir jāreģistrējas un jāsniedz ziņojumi Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrā.

Ar plašāku informāciju par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju atbildības īstenošanas kārtību varat iepazīties www.e-atkritumi.lv.

Pielikums

Atbilstoši 2007.gada 19.jūnija
Ministru kabineta noteikumu Nr.404 9.pielikumam

**Akts par iepakojuma materiālu veidu un svaru/vienreiz lietojamo
galda trauku un piederumu materiālu veidu un svaru/videi kaitīgu
preču svaru**

(norādīt nepieciešamo)

Nr._____

(juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese un tālruņa numurs vai

fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese un tālruņa numurs)

1. Akts sastādīts par realizēto vai/un savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantoto preču vai izstrādājumu iepakojumu vai par mazumtirdzniecībā vai sabiedriskajā ēdināšanā realizētajiem vienreiz lietojamiem traukiem un piederumiem, vai par realizētajām vai/un savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantotajām videi kaitīgajām precēm (norādīt konkrēto objektu un veikto darbību)
2. Aktu sastādīja ar 20_____. _____ rīkojumu Nr._____
izveidota komisija šādā sastāvā:
 1. _____
(amats, vārds, uzvārds)
 2. _____
(amats, vārds, uzvārds)
 3. _____
(amats, vārds, uzvārds)
4. Komersanta pārstāvis _____

(norādīt juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un tālruņa numuru vai fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, adresi un tālruņa numuru, pārstāvja amatu, vārdu, uzvārdu)

Piezīme. Komersanta pārstāvi norāda, ja preču iepakojuma materiāla svara noteikšana vai videi kaitīgo preču svara noteikšana veikta pie cita komersanta.

3. Akts sastādīts par _____

(norādīt, vai akts sastādīts par faktisko patērieto iepakojuma/vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu materiālu veida svaru vai videi kaitīgo preču svaru katrai preču iegādei vai uz konkrētā līgumā noteiktām visām preču iegādēm laikposmā no ____ līdz ____)

4. Akts sastādīts _____

(norādīt iepakojuma/vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu/videi kaitīgo preču materiāla veida un svara noteikšanas vietu, bet ja noteikšana notiek pie cita komersanta, tad arī cita komersanta – juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese un tālruņa numurs vai fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese un tālruņa numurs)

5. Iepakojumu/vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu/videi kaitīgo preču svaru un materiālu veidu apliecinošie dokumenti, ja tādi ir (piemēram, preču iepakojuma tehniskā specifikācija):

5.1. _____

5.2. _____

6. Valsts, no kurās ievesta krava _____

7. Kravas ievešanas datums _____

8. Preču piegādātājs _____

9. Iepakoto preču apraksts un daudzums (gab.)/ vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apraksts un daudzums/ videi kaitīgo preču apraksts un daudzums

10. Iepakojuma apraksts (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek stādīts par iepakojumu)

11. Piemērotā svara noteikšanas metode:

11.1. tiešā _____ iepakojums/vienreiz lietojamie galda
trauki un piederumi/videi kaitīgās preces svērtas uz svariem

Ziņas par izmantoto masas mērīšanas līdzekli:

ražotājs _____

modelis _____ Nr. _____

Atbilstības sertifikāta numurs _____

Pēdējās verifikācijas datums _____

Mēraparāta displeja diapazons un iedaļas vērtība _____

11.2. netiešā (norādīt izmantoto metodi) _____

12. Ziņas par izmantotajiem preču un iepakojuma analogiem (ja preču iepakojuma materiāla veida un svara noteikšanai izmantots identisku preču identisks iepakojums)/vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu analogiem (ja veida un svara noteikšanai izmantoti identiski galda trauki un piederumi)/videi kaitīgo preču analogiem (ja preču svara noteikšanai izmantotas analogas preces):

12.1. izmantotie preču analogi un to izcelsme, izmantotās informācijas avots (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek sastādīts par iepakojumu)

12.1.1. _____

12.1.2. _____

12.2. izmantotie iepakojuma analogi un to izcelsme, izmantotās informācijas avots (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek stādīts par iepakojumu)

12.2.1. _____

12.2.2. _____

12.2.3. _____

12.2.4. _____

12.3. izmantotie vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu analogi un to izcelsme, izmantotās informācijas avots (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek stādīts par vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem)

12.3.1. _____

12.3.2. _____

12.3.3. _____

12.3.4. _____

12.4. izmantotie videi kaitīgo preču analogi un to izcelsme, izmantotās informācijas avots (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek stādīts par videi kaitīgām precēm)

12.4.1. _____

12.4.2. _____

12.4.3. _____

12.4.4. _____

13. Ziņas par iepakojumu (aizpilda tikai gadījumā, ja akts tiek stādīts par iepakojumu):

Nr.p.k.	Preces nosaukums	Iepakojuma raksturojums	Iepakojuma materiāla veids	Iepakojuma svars (kg)
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

Piezīme. Ja nevar noteikt iepakojuma veidu, tabulas 3.aili neaizpilda.

14. Ziņas par vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem vai videi kaitīgām precēm

Nr.p.k.	Preces nosaukums	Preces raksturojums	Vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu materiāla veids	Vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu vai videi kaitīgo preces svars (kg)
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				

Piezīme. Tabulas 4.aili aizpilda tikai par vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem.

Akts sastādīts vienā eksemplārā.

Apstiprinām, ka visa aktā sniegtā informācija ir patiesa.

Akts sastādīts (vieta, datums) _____

Komisijas locekļi (paraksts un tā atšifrējums) _____

Komersanta pārstāvis (paraksts un tā atšifrējums) _____

Elektrisko un elektronisko iekārtu kategoriju iesakām rakstīt akta 14.punkta tabulas "Ziņas par vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem vai videi kaitīgām precēm" ailē "Preces raksturojums".